

นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ สู่การเป็นสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง: กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขจรศักดิ์ เขียวน้อย*

โรงเรียนบ้านวังเต่า อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80110

Received: 24 August 2024

Revised: 17 April 2025

Accepted: 7 May 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนานวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง โดยมีการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาสภาพและแนวทางการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง 2) สร้างนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง 3) ทดลองใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการ และ 4) ประเมินผลการใช้ใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการ ซึ่งกลุ่มเป้าหมาย คือ ครูโรงเรียนบ้านวังเต่า จำนวน 11 คน โดยใช้เครื่องมือ ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสาร แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมิน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง มีองค์ประกอบหลัก 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 2) การบริหารจัดการทุนมนุษย์ 3) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 4) การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร 5) การจัดโครงสร้างองค์กร 6) การมีธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม และ 7) การสร้างวัฒนธรรมองค์กร

คำสำคัญ: นวัตกรรมเชิงกระบวนการ; เสริมพลังอำนาจ; ขีดสมรรถนะสูง

* Corresponding Author: kroojames@gmail.com

Process Innovation in Empowered Quality-Driven to be the High-Performance
Small Basic School: Case Study of Banwangtao School, Nakhon Si Thammarat, Thailand

Kajornsak Khiawnoi*

Banwangtao School, Thung Song District, Nakhon Si Thammarat Province 80110, Thailand

Abstract

This research aims to develop the process innovation in empowered quality-driven to be the high-performance small basic school. There are 4 steps in this process: 1) to study conditions and approaches to drive quality empowerment to become the high-performance small basic school; 2) to create the process innovation in empowered quality-driven to be the high-performance small basic school; 3) experiment with process innovation; and 4) evaluate the use of process innovation. The target group is 11 teachers at Banwangtao school. The research tools were document synthesis form, group discussion record form, and assessment form. The data were analyzed by content analysis, Arithmetic Mean, and Standard Deviation.

The results of the study revealed that process innovation has 7 main components as follows: 1) Strategy Leadership; 2) Human Capital Management; 3) Learning Organization; 4) Total Quality Management; 5) Organization Structure; 6) Good government and Corporate social responsibility; and 7) Organization Culture.

Keywords: Process Innovation; Empowered; High-Performance

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หัวใจของการจัดการศึกษา คือ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับความต้องการของสังคมโดยมีสถาบันหลักในการจัดการศึกษาที่สำคัญ คือ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียน ต่ำกว่า 120 คน มีปัญหาในเรื่องความไม่คุ้มค่ามาตรฐานของผู้เรียนไม่เป็นไปตามหลักสูตร ซึ่งการดำเนินงาน ของสถานศึกษาเหล่านี้ส่วนใหญ่มักจะมีปัญหาที่ใกล้เคียงกันก็คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับขนาดอื่น ๆ

จากการศึกษาของ จันทรจิรา จุมพลหล้า และคณะ (2557) ทำให้เห็นได้ว่าสถานศึกษาประถมศึกษา ขนาดเล็ก สามารถพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาภายใต้ข้อจำกัดด้านบุคลากรและงบประมาณ ได้แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กอย่างมีประสิทธิภาพควรเน้นที่การปรับวิถีคิด ของผู้บริหาร การสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรนวัตกรรม การเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การพัฒนาหรือการบริหารจัดการนักเรียนในสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีโอกาสทางการศึกษาที่ดี และเท่าเทียมกับคนอื่น ๆ ซึ่ง มิลเลอร์ (Miller, 2001) ได้เขียนรายงาน เรื่อง องค์กรขีดสมรรถนะสูง (High Performance Organization) ไว้ว่า ระบบการทำงานและทีมงานที่มีประสิทธิภาพเป็นส่วนเชื่อมโยง ที่สำคัญกับแนวคิดการมุ่งสู่องค์กรขีดสมรรถนะสูง โดยระบบงานขีดสมรรถนะสูงจะมีการออกแบบงานว่า วิธีการทำงานเป็นการจัดระเบียบและมอบหมายงานให้บุคคลหรือทีม การมอบหมายงานให้กับบุคคล หรือทีมงานที่มีขีดสมรรถนะสูงจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการทำงานที่จะนำไปสู่องค์กรขีดสมรรถนะสูง ทีมงานที่มีขีดสมรรถนะสูงจะรู้จักลูกค้าหรือผู้มีส่วนได้เสียของตนเป็นอย่างดี มีการกำหนดการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการวัดผลปฏิบัติงานและมีเทคนิคที่จะใช้ในการแก้ปัญหาได้ นอกจากนี้ ทีมงานที่มีขีดสมรรถนะสูง จะมีระดับความสัมพันธ์กับความสามารถในการปกครองที่ใช้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติ และต้องมีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการบริหารจัดการ

จึงเห็นได้ว่าสถานศึกษาระดับประถมศึกษาขนาดเล็กนั้นสามารถพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ภายใต้ข้อจำกัดด้านบุคลากรและงบประมาณได้ แนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก อย่างมีประสิทธิภาพควรเน้นที่การปรับวิถีคิดของผู้บริหาร การสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม การเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การพัฒนาหรือการบริหารจัดการนักเรียนในสถานศึกษา ขนาดเล็กให้มีโอกาสทางการศึกษาที่ดีและเท่าเทียมกับคนอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องตามปรัชญาการศึกษา สำหรับทุกคน (Education for All) จะมีความเหมาะสมกว่าที่จะมีการควบรวมโรงเรียน ซึ่งหากปรับ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นสถานศึกษาที่เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงย่อมแสดงว่าสถานศึกษา

ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาโดยผลิตผลงานและบริการได้อย่างมีคุณภาพ อาทิ ประสิทธิภาพของการให้บริการทางการศึกษา คุณภาพของการให้บริการทางการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน มีขีดความสามารถที่เหนือกว่าผู้อื่น มีความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี ซึ่ง มิลเลอร์ (Miller, 2001) ได้เขียนรายงาน เรื่อง องค์กรขีดสมรรถนะสูง (High Performance Organization: HPO) ว่า ระบบการทำงานและทีมงานที่มีประสิทธิภาพเป็นส่วนเชื่อมโยงที่สำคัญกับแนวคิดการมุ่งสู่องค์กรขีดสมรรถนะสูงโดยระบบงานขีดสมรรถนะสูงจะมีการออกแบบงานว่าวิธีการทำงานเป็นการจัดระเบียบและมอบหมายงานให้กับบุคคลหรือทีม การมอบหมายงานให้กับบุคคลหรือทีมงานที่มีขีดสมรรถนะสูงจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการทำงานที่จะนำไปสู่องค์กรขีดสมรรถนะสูง ทีมงานที่มีขีดสมรรถนะสูงจะรู้จักผู้มีส่วนได้เสียของตนเป็นอย่างดี มีการกำหนดการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการวัดผลการปฏิบัติงานและมีเทคนิคที่จะใช้ในการแก้ปัญหาได้ นอกจากนี้ ทีมงานที่มีขีดสมรรถนะสูงจะมีระดับความสัมพันธ์กับความสามารถในการปกครองที่ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ และต้องมีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมการบริหารจัดการ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะทำให้เข้าใจพฤติกรรมการทำงานของคุณครูในลักษณะพฤติกรรมศาสตร์ได้อย่างครอบคลุมและสมบูรณ์มากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนานวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อประเมินผลการใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

นิยามศัพท์เฉพาะ

สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน

องค์กรขีดสมรรถนะสูง หมายถึง สถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนในการดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา โดยผลิตผลงานและบริการได้อย่างมีคุณภาพ อาทิ ประสิทธิภาพ ของการให้บริการทางการศึกษา คุณภาพของการให้บริการทางการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน มีขีดความสามารถที่เหนือกว่าผู้อื่น มีความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี

การเสริมพลังอำนาจ หมายถึง กระบวนการและวิธีการดำเนินการที่ทำให้บุคลากรในหน่วยงาน หรือองค์กรเกิดความมั่นใจในตนเองว่ามีความสามารถในการทำงานให้สำเร็จได้ โดยการสร้างแรงจูงใจ การให้โอกาส การให้ความไว้วางใจ และให้สิ่งสนับสนุนต่าง ๆ จากผู้บริหารหรือองค์กร จนทำให้สามารถ ขจัดความรู้สึกไร้อำนาจ และสร้างพลังอำนาจด้านจิตใจให้มีความรู้สึกมั่นใจในการทำงานจนสามารถ ปฏิบัติงานได้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพและแนวทางการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ สู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัด นครศรีธรรมราช (R₁: Research)

ขั้นตอนที่ 1.1 การศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนคุณภาพ แบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียน บ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้ คือ แบบสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

(Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 1.2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนคุณภาพ แบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านวังเต่า จำนวน 11 คน กรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน (ไม่นับรวมตัวแทนครูและผู้อำนวยการสถานศึกษา) และศึกษานิเทศก์ประจำ ศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 2 จตุภูมิทุ่งสง สพป.นครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 19 คน ซึ่งได้มาจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเขตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สถิติบรรยายเพื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean: \bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง และการวิเคราะห์ค่าร้อยละสำหรับตัวแปรนามบัญญัติที่เป็นข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเขตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจหรือการบริหารสถานศึกษา ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเขตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางของไมล์ส์และฮูเบอร์แมน (Miles & Huberman, 1994)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช (D₁: Development)

ขั้นตอนที่ 2.1 วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพและแนวทางการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้ คือ แบบสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2.2 ยกร่างนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านวังเต่า จำนวน 5 คน กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน (ไม่นับรวมตัวแทนครูและผู้อำนวยการสถานศึกษา) และศึกษานิเทศก์ประจำศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 2 จตุภูมิทุ่งสง สพป. นครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 1 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้ คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2.3 ตรวจสอบและยืนยันคุณภาพของนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจหรือการบริหารสถานศึกษา ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ คือ แบบประเมินคุณภาพด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยสอบถามผลการประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สถิติบรรยายเพื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean: \bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 2.4 จัดทำคู่มือการใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

แหล่งข้อมูล

ผลจากการสร้างนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ในทุกขั้นตอน นำมาเรียบเรียงเพื่อจัดทำเป็นคู่มือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ คือ นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลของคู่มือการใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สถิติบรรยายเพื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean: \bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กซีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช (R₂: Research)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้ ได้แก่

1. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ ก่อนและหลังใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กซีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กซีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยรวบรวมความรู้ความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้ทดลองใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สถิติบรรยายเพื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean: \bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช (D2: Development)

แหล่งข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายที่ประเมินผลการใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ครูโรงเรียนบ้านวังเต่า จำนวน 11 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. แบบบันทึกผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการทดลองใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากการใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช
5. แบบบันทึกรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินงานตามนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินความคิดเห็น แบบบันทึกผลการประเมินคุณภาพแบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะ แบบบันทึกรางวัลที่ได้รับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น โดยใช้สถิติบรรยายเพื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean: \bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง

2. วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยค่าร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. วิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจากการทดลองใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยค่าร้อยละ (Percentage)

4. วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนจากการใช้วัตกรรมการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยค่าร้อยละ (Percentage)

5. วิเคราะห์ข้อมูลรางวัลที่ได้รับจากการดำเนินงานตามนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพและแนวทางการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช (R₁: Research)

1.1 ผลการศึกษาทฤษฎี หลักการ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากการศึกษาสภาพ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ชิดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ข้อมูลที่นำมาใช้ได้มาจากการสังเคราะห์ หลักการ แนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2562-2563) แนวคิดเกี่ยวกับวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle: PDCA) แนวคิดองค์กรขีดสมรรถนะสูง (High Performance Organization) แนวคิดการเสริมพลังอำนาจของ สก็อต และเจฟเฟ้ (Scott & Jaffe, 1991) และกลยุทธ์การบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็ก ชิดสมรรถนะสูงของ ขจรศักดิ์ เขียวน้อย (2565)

1.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

พบว่า สภาพการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.27 ($\sigma = 0.010$)

1.3 ผลการศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

พบว่า ผลการสัมภาษณ์แนวทางการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช มี 4 ประเด็น ได้แก่ 1) กลยุทธ์การขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ 2) กลไกการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ 3) การดำเนินงานขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ และ 4) การกำกับติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ

2. ผลการสร้างนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช (D₁: Development)

2.1 ผลการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพและแนวทางการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

พบว่า ประเด็นที่ 1 กลยุทธ์การขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ ประกอบด้วย 1) การสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความจำเป็นในการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ 2) การพัฒนาแรงจูงใจ 3) การพัฒนาศักยภาพ 4) การพัฒนาระบบบริหารจัดการ และ 5) การพัฒนาความสัมพันธ์และเครือข่าย

ประเด็นที่ 2 กลไกการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการร่วมมือในการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ 2) จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ และ 3) ระดมทรัพยากรและความร่วมมือ

ประเด็นที่ 3 การดำเนินงานขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ ประกอบด้วย 1) พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ 2) พัฒนาการวัดและประเมินผล 3) พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี และ 4) พัฒนาระบบการนิเทศ

ประเด็นที่ 4 การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ ประกอบด้วย 1) กำหนดตัวชี้วัดของกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจ และ 2) กำกับ ติดตาม และประเมินผล

2.2 ผลการยกย่องนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

พบว่า ร่างนวัตกรรมการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategy Leadership) 2) การบริหารจัดการทุนมนุษย์ (Human Capital Management) 3) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) 4) การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Management) 5) การจัดโครงสร้างองค์กร (Organization Structure) 6) การมีธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม (Good Governance) และ 7) การสร้างวัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture)

นอกจากนั้น ในการยกย่องนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จหรือเงื่อนไขความสำเร็จของการเป็นองค์กรชิตสมรรถนะสูงหรือสถานศึกษาชิตสมรรถนะสูง ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการเชิงรุก (Proactive Management) 2) การสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของ (Ownership) และ 3) การบริหารคนเก่งในองค์กร (Talent Management) ซึ่งภายหลังจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ของกลุ่มเป้าหมาย ได้มีการเสนอเพิ่มเงื่อนไขการสนับสนุนจากองค์กร (Organizational Support) เนื่องจากความสำเร็จส่วนหนึ่งจากการบริหารจัดการมาจากการได้รับการสนับสนุนการทำงานจากหน่วยงานต้นสังกัด และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นเงื่อนไขความสำเร็จของนวัตกรรมการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กชิตสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการเชิงรุก (Proactive Management)
2. การสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเจ้าของ (Ownership)
3. การบริหารคนเก่งในองค์กร (Talent Management)
4. การสนับสนุนจากองค์กร (Organizational Support)

2.3 ผลการตรวจสอบและยืนยันคุณภาพของนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

พบว่า ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบของนวัตกรรมเชิงกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 5.40-5.87 ($0.089 \leq S.D. \leq 0.329$)

2.4 ผลการจัดทำคู่มือการใช้วัตกรรมการใช้วัตกรรมการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช

พบว่า คู่มือการใช้วัตกรรมการใช้วัตกรรมการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) หลักการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง 4) บริบทของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง 5) แนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง 6) เงื่อนไขความสำเร็จ 7) เงื่อนไขที่เป็นอุปสรรค และ 8) การนำนวัตกรรมเชิงกระบวนการไปใช้ โดยมีผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้วัตกรรมการใช้วัตกรรมการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านความถูกต้องครบคลุม มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.78-5.33 ด้านความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.78-5.33 ด้านความเป็นไปได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.44-5.33 และด้านความเป็นประโยชน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.56-5.22

3. ผลการทดลองใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช (R_2 : Research)

กลุ่มเป้าหมายที่ได้ทดลองใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 5.75$, $\sigma = 0.092$) โดยความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายก่อนใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการในภาพรวม อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ส่วนความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายหลังใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนั้นกลุ่มเป้าหมายมีพฤติกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับสูง

4. ผลการประเมินผลการใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช (D₂: Development)

ผลการประเมินผลการใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นดังนี้

1. ผลการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 5.72$, $\sigma = 0.335$)

2. ผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยร้อยละสูงกว่าปีการศึกษา 2563 ทุกมาตรฐาน

3. ผลการประเมินประสบการณ์สำคัญของผู้เรียนระดับการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมสูงกว่าปีการศึกษา 2563 (ร้อยละ 7.21)

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้หลักของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ค่าเฉลี่ยรวมทุกวิชาในปีการศึกษา 2564 (ร้อยละ 83.10) สูงขึ้นร้อยละ 8.15 เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2563 (ร้อยละ 74.95)

5. ผลการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนระดับการศึกษาปฐมวัย ของโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ปีการศึกษา 2564 สูงกว่าปีการศึกษา 2563 ทุกด้าน

6. ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2563 และปีการศึกษา 2564 โดยภาพรวมมีฐานนิยมอยู่ในระดับดีเยี่ยม

ผลจากการดำเนินงานตามนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ทำให้เกิดผลงานและรางวัลระดับชาติ ทั้งระดับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับผู้บริหารสถานศึกษา และระดับโรงเรียนบ้านวังเต่า

อภิปรายผล

ผลจากการสร้างนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก 7 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategy Leadership) เป็นการที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถคาดคะเนอนาคตและกำหนดทิศทางของสถานศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการบริหารและการแข่งขัน โดยมีกระบวนการใช้อิทธิพลต่อครูและบุคลากรให้ตระหนักรู้ถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายทิศทางของสถานศึกษา จนนำไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา สอดคล้องกับ บายเทนดิจค์ (Buytendijk, 2006) ที่กล่าวว่า การเป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงนั้น ผู้บริหารต้องตั้งเป้าหมายที่ยิ่งใหญ่ ทำทหายความสามารถ และแสวงหาแนวทางที่จะให้บรรลุเป้าหมายอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และมุ่งเน้นยุทธศาสตร์และจัดแนวทางยุทธศาสตร์ไปในทิศทางเดียวกัน มีการดำเนินงานที่คล่องตัวและปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. การบริหารจัดการทุนมนุษย์ (Human Capital Management) เป็นความต้องการพัฒนาความสามารถของครูหรือบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนระหว่างครูหรือบุคลากรกับสถานศึกษา โดยการจัดครูหรือบุคลากรเข้ามาทำงาน การฝึกอบรม การพัฒนา การจูงใจ และการบำรุงรักษาครูหรือบุคลากร เพื่อให้สถานศึกษามีกำลังคนพร้อมที่จะใช้ประโยชน์ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การทำงานมาตรฐานสูงอย่างมืออาชีพ สอดคล้องกับ เซอร์มาฮอร์น และคณะ (Schermerhorn et al., 2000) ได้กล่าวว่า องค์กรขีดสมรรถนะสูงควรให้บุคลากรมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับ

3. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ซึ่งผู้บริหารสามารถกระทำได้ โดยการสร้างแรงบันดาลใจให้ทุกคนในสถานศึกษาได้พัฒนาการเรียนรู้ และทักษะการทำงานที่เป็นพลวัต และเพิ่มขีดความสามารถของตนเองเพื่อการสร้างสรรค์งาน มีการแลกเปลี่ยนสารสนเทศ มีวิธีการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อการบรรลุเป้าหมายของงานและสถานศึกษา และมีการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ เซอร์มาฮอร์น และคณะ (Schermerhorn et al., 2000) ที่กล่าวว่า องค์กรขีดสมรรถนะสูงมีลักษณะในการออกแบบเพื่อการเรียนรู้ขององค์กร โดยจะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศระหว่างหน้าที่ต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงความสามารถและความต้องการในการนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ

4. การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Management) เป็นการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของครูหรือบุคลากรในสถานศึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และพัฒนาทรัพยากรบุคคลโดยให้ครูหรือบุคลากร

ในสถานศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกระบวนการ เพื่อให้การปรับปรุงคุณภาพการทำงานดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ เซอร์มาฮอร์น และคณะ (Schermerhorn et al., 2000) ที่กล่าวว่า การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรจะเกี่ยวข้องกับการมุ่งต่อผลลัพธ์ที่มีคุณภาพสูง การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และตอบสนองความต้องการของลูกค้า ปัจจุบันการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรเป็นส่วนหนึ่งและเป็นสิ่งที่จำเป็นมากขององค์กรขีดสมรรถนะสูงที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร

5. การจัดโครงสร้างองค์กร (Organization Structure) เป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรมีการจัดระบบที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของการจัดแบ่งงานให้ทุกคนในสถานศึกษาเพื่อควบคุม ประสานงาน และเชื่อมโยงงานของแต่ละบุคคลเข้าด้วยกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา สอดคล้องกับ เคริว และคณะ (Carew et al., 2007) ที่กล่าวว่า องค์กรขีดสมรรถนะสูงควรเพิ่มพลังให้ระบบและโครงสร้าง เป็นสิ่งที่สนับสนุนวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และเป้าหมายองค์กร ทำให้บุคลากรทำงานได้ง่าย

6. การมีธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม (Good Government and Corporate Social Responsibility) การมีธรรมาภิบาลเป็นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานที่โปร่งใส เปิดเผย เป็นธรรม ตรวจสอบได้ มุ่งเน้นความร่วมมือของทุกภาคส่วน และนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ดีของสถานศึกษา สอดคล้องกับ สถาบันรอฟเพย์พาร์ค (Roffey Park Institute, 2007) ที่กล่าวว่า องค์กรขีดสมรรถนะสูงเป็นองค์กรที่เน้นคุณค่า คือ การที่องค์กรต้องสร้างความไว้วางใจให้กับพนักงาน และผู้นำต้องมีคุณธรรม ส่วนความรับผิดชอบต่อสังคมนั้น สถานศึกษาควรดำเนินกิจกรรมและสนับสนุน ช่วยเหลือสังคมด้วยทรัพยากรขององค์กรและกระทำให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม สอดคล้องกับ ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2551) ที่กล่าวว่า องค์กรขีดสมรรถนะสูงที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมจะนำเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นหลักประกันว่าองค์กรได้มีการดำเนินการในด้านนี้อย่างเป็นระบบ

7. การสร้างวัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture) เป็นแบบแผนทางความคิดที่ทุกคนได้ยึดถือร่วมกัน อันประกอบไปด้วยความเชื่อ ค่านิยม บรรทัดฐาน มีกระบวนการถ่ายทอดจากบุคคลรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่งอย่างมีเอกลักษณ์เฉพาะของสถานศึกษา สอดคล้องกับ บายเทนด์จิก (Buytendijk, 2006) ที่กล่าวว่าองค์กรขีดสมรรถนะสูงควรมีการสร้างค่านิยมร่วมของบุคลากรทั้งหมด

ผลจากการดำเนินงานตามนวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านวังเต่า จังหวัดนครศรีธรรมราช ทำให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านวังเต่า ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังเต่า และโรงเรียนบ้านวังเต่า มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และได้รับรางวัลในระดับชาติ อาจเป็นเพราะว่าหลังจากใช้นวัตกรรมเชิงกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็น

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แสดงภาวะผู้นำในการร่วมกันพัฒนาโรงเรียนบ้านวังเต่าให้บรรลุเป้าหมาย โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม สร้างผลงานโดดเด่นเป็นที่ยอมรับ ปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ให้มุ่งพัฒนาสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศ ดำเนินการจัดการและพัฒนาสื่อเทคโนโลยี และระบบสื่อสารเพื่อการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างคุ้มค่า ด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้วยการวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ออกแบบ จัดทำ นำไปใช้ เก็บข้อมูลสารสนเทศ ผ่านกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และแหล่งเรียนรู้ที่เน้นการวิเคราะห์และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการผลิต ให้บริการ นำไปใช้บำรุงรักษาอย่างเป็นระบบ ให้ความสำคัญกับชุมชนท้องถิ่นที่สนับสนุนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการศึกษาจนบรรลุตามเป้าหมายที่โรงเรียนบ้านวังเต่ากำหนด ตลอดทั้งมีการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลของโรงเรียนบ้านวังเต่าให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานระดับนโยบายสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและขั้นตอนการดำเนินงานการบริหารสถานศึกษาให้มีขีดสมรรถนะสูง

1.2 หน่วยงานระดับปฏิบัติสามารถนำคู่มือการใช้งานวัดกรรมเชิงกระบวนการไปประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนาตัวชี้วัดองค์ประกอบของการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของการขับเคลื่อนคุณภาพแบบเสริมพลังอำนาจสู่การเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง

เอกสารอ้างอิง

- ขจรศักดิ์ เขียวน้อย. (2565). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการสถานศึกษาขนาดเล็กขีดสมรรถนะสูง. *วารสารการวิจัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน*, 2(1), 20-35.
- จันทร์จิรา จุมพลกล้า, พงษ์นิมิตร พงษ์ภิญโญ และพรทิพา หล้าศักดิ์ (2557). *กรณีศึกษา: รูปแบบความสำเร็จการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2551). องค์การสมรรถนะสูงกับความรับผิดชอบต่อสังคม. *วารสารการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน*, 15(2), 11-35.
- Buytendijk, F. (2006). *The Five Keys to Building a High-Performance Organization*. Business Performance Management Magazine (Gartner Group).
- Carew, L., Dacakis, G., & Oates, J. (2007). The Effectiveness of Oral Resonance Therapy on the Perception of Femininity of Voice in Male-to-Female Transsexuals. *Journal of Voice: Official Journal of the Voice Foundation*, 21(5), 591-603.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis 2nd ed*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Miller, L. M. (2001). *The High-Performance Organization*. An Assessment of Virtues and Values. https://bahai-library.com/miller_high_performance_organization
- Roffey Park Institute. (2007). *Diversity and Equality Survey Results*. <https://www.roffeypark.ac.uk>
- Schermerhorn, J. R., Hunt, J. G., & Osborn, R. N. (2000). *Organizational Behavior 7th ed*. Boston: McGraw-Hill.
- Scott, C. D., & Jaffe, D. T. (1991). *Empowerment: Building a Committed Workforce Organization*. New York: Currency Doubleday.